

vzešla a zda požadovaný žalobní nárok jest co do výše opodstatněn. Správně proto odvolací soud rozsudek prvního soudu zrušil a odkázal věc k novému jednání a rozhodnutí.

Čís. 10254.

Náhrady škody z důvodu, že bylo stavbou vodovodu zasaženo do kutacích práv a znemožněno další kutání a dolování, jest se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, R I 436/30).

Žalobce domáhal se na žalované obci (v Čechách) náhrady škody, ježto žalovaná bez jeho souhlasu a svolení zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv a znemožnila další kutání a dolování. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. D ů v o d y, Soud má za to, že přípustnost pořadu práva jest posuzovati jen podle zákona horního, poněvadž jen podle tohoto zákona byl stanoven ochranný okrsek, jímž byla dotčena vlastnická sféra žalobcova. V § 18 hor. zák. se stanoví, že byly-li proti přípustnosti kutání na jiných místech než těch, jež jsou v § 17 zák. uvedena, z veřejných důvodů vzneseny námitky, mají o nich rozhodnouti horní úřady ve srozumění s příslušnými úřady správními. V § 17 cit. zák. mluví se o tom, kde bez svolení vlastníků pozemků není dovoleno kutati. Oba tyto §§ mají nadpis *Ausgenommen Plätze*. O náhradě škody za to, že majitel kutišť na těchto místech kutati nesmí, nemá horní zákon ustanovení. V § 98 a násl. hor. zák., z nichž žalobce dovozuje přípustnost pořadu práva, upravena jsou jen práva a povinnosti majitele kutišť k náhradě škody majitelům pozemků kutáním vzniklé a v § 103 hor. zák. se praví, že, kdo z nich není výrokem správního úřadu spokojen, může se náhrady domáhati pořadem práva. Nevztahuje se proto toto ustanovení na majitele pozemků pokud se týče jiné osoby jako povinné k náhradě škody. V § 16 prov. nař. k hor. zák. jest podrobně určeno, jak postupovati když na některém místě má býti kutání zakázáno, a výslovně jest stanoveno, že s konečnou platností rozhoduje ministerstvo, takže jest i další pořad správní, i pořad právní vůbec vyloučen. Při vyloučení některých míst jako kutišť z důvodů veřejných přicházejí v úvahu i soukromoprávní nároky jednotlivců i zájmy veřejné, interese všichni své námitky mohou přednésti a rozhodnutí jest vydáno až po srovnání těchto zájmů soukromých se zájmy veřejnými. Byl-li shledán zájem veřejný silnějším, nepřísluší majiteli kutišť vůbec náhrada. An se zákon o dalším řízení nezmiňuje, jest považovati výrok správního úřadu i za konečný výrok zamítající soukromoprávní nároky majitele kutišť. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. D ů v o d y : Rekurs jest opodstatněn. Žalobce odůvodňuje žalobní nárok tím, že žalovaná strana bez jeho souhlasu a svolení zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv a další kutání a dolování znemožnila a že tím trpí škodu. Podle toho jde o žalobu na

náhradu škody z činu prý nedovoleného, tedy o nárok podle hlavy 30. obč. zák. Nárok takový jest nesporně nárokem soukromoprávním. Spory o nárocích takových přikázány jsou podle § 1 j. n. soudům, pokud nejsou zvláštními zákony přikázány jiným úřadům. Není zvláštního zákona, který by nárok, o jaký jde, přikazoval jiným úřadům. Ustanovení § 103 horního zákona na nárok ten se nevztahuje. § 16 prováděcího nařízení k němu pro případ § 18 horního zákona, když totiž z veřejných důvodů zakázáno bylo kutání, o náhradě škody vůbec nemá ustanovení a podle §§ 83, 88 a 89 vodního zákona pro Čechy pro nároky a námitky z práva soukromého i pro nároky na odškodné, jest pořad práva výslovně připuštěn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce v žalobě výslovně uvádí, že utrpěl zažalovanou škodu tím, že žalovaná strana bez jeho souhlasu a proti jeho vůli zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv kutacích a další kutání a dolování mu znemožnila. Opírá tudíž žalobní prosbu o bezprávný čin žalované, takže jde o žalobu na náhradu škody podle § 1294 obč. zák. a násl. O takovémto nároku rozhodují podle § 1338 obč. zák. zpravidla řádné soudy. Z této zásady nastává výjimka potud, pokud výslovná speciální zákonná norma přikazuje rozhodování o nárocích na náhradu škody do příslušnosti správních úřadů nebo jiných orgánů. V souzeném případě však o takovouto výjimku nejde, ježto ani zákon horní ani zákon vodní, jak správně dovodil rekursní soud, nemají ustanovení, podle něhož by příslušelo rozhodovati o zažalované pohledávce úřadům správním nebo jiným orgánům. Jest tudíž v souzeném případě přípustným pořad práva a byla proto rekursním soudem právem zamítnuta námitka nepřipustnosti pořadu práva.

Čís. 10255.

Na státu lze se domáhati pořadem práva náhrady škody, jež byla způsobena vojenským povozem.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, R I 506/30).

Žalující firma domáhala se na československém státu náhrady škody způsobené vojenským povozem na nákladním automobilu žalobkyně. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice žalobu odmítl. D ů v o d y : Nesporno jest mezi stranami, že vojenský povoz řízený vojínem jel obstarati nákup a na poštu a byl tedy ve výkonu služby. Soud vzhledem k tomuto nespornému zjištění má za to, že pořad práva pro žalobu, o niž tu jde, jest vyloučen. Podle § 1 j. n. vykonávají soudy soudní pravomoc v občanských věcech právních. V souzeném případě však nemůže jíti na straně žalovaného eráru o věc soukromoprávní, neboť jest nesporno, že povozu řízeného vojínem a vojenskými koňmi